

CULTURA INFORMAȚIEI – PREZENȚĂ INDISPENSABILĂ PENTRU UTILIZATORUL BIBLIOTECII MODERNE

(pe marginea „Ghidului de cultura informației” de Angela Repanovici)

Ludmila CORGHENCI, director adjunct DIB ULIM

Societatea Informației și a Cunoașterii accentuează rolul primordial al informației și cunoștințelor în dezvoltarea acesteia, diversifică oportunitățile și posibilitățile de funcționare/existență a informației (suporturi, stocare, transfer). Capitalul cognitiv, gândirea logică devine factorul decizional al competitivității individuale și instituționale.

Utilizatorii bibliotecii moderne – edificatorii Societății Informației și a Cunoașterii – trebuie să fie apti de a se orienta în fluxul informațional, a selecta, a evalua și a gestiona cu înțeleș volumul mare de informație. Formarea culturii informației a devenit un imperativ al bibliotecilor, care dețin pârghii unicate în acest sens: acces la resurse informaționale, relații directe, indirecte și prin mediul tehnologic cu diverse categorii de utilizatori (elevi, studenți, cadre didactico-științifice etc.), posibilități de elaborare și promovare a resurselor de învățare etc.

Anul 2010, fiind declarat de către Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova An al Culturii Informației, poate fi considerat, la părerea noastră, unul de schimbare a viziunilor, a intervențiilor practice, recunoscând natura multilaterală a fenomenului „cultura informației”. Au fost editate lucrări reprezentative:

- Ghidul internațional de cultură a informației, elaborat de Sectorul Information Literacy al Federației Internaționale a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare (IFLA), tradus în limba română și editat sub egida Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (redactor științific – dr. Nelly Țurcan, traducerea în limba română de Maria Vătămanu și Natalia Cheradi), este un suport indispensabil bibliotecilor moldovene (Lau Jesus, 2010)
- comunitatea profesională apreciază ediția specială, unicat, a revistei „Bibliopolis”, editată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (BiblioPolis. 2010, Nr 5), care prezentând diverse aspecte ale fenomenului „cultura informației”, propune modele practice de calitate și politici din diferite țări. Lucrarea găzduiește studii de autor, articole din Revista de educare informațională (selecție pentru anii 2009, 2010), precum și materiale prezentate în cadrul conferințelor IFLA (anii 2009-2010).

Și iată un eveniment de importanță majoră pentru biblioteci. Recent, sub egida Asociației Bibliotecarilor din România, apare „Ghidul de cultura informației”, autor Angela Repanovici¹, lucrarea constituind „prima tentativă românească de a familiariza atât pe cei care gestionează informația, cât și pe cei care o folosesc, cu strategiile și tehnicile de regăsire a informației documentare” (din „Cuvântul de Întâmpinare” al președintelui ABR, dr. Mircea Regneală, p. 5).

Unul dintre criteriile de credibilitate a lucrării (științifice, de prezentare și altele) îl constituie numele autorului. Fenomenul cultura informației prezintă pentru Angela Repanovici, profesor la Universitatea Transilvania din Brașov, interes de cercetare de mai mulți ani (zic acestea, cunoscând publicațiile Domniei sale, comunicările prezentate în cadrul reuniunilor profesionale). În calitatea sa de președintă a Secțiunii de cultura informației a ABR contribuie substanțial, la părerea mea, la cunoașterea, aplicarea și promovarea fenomenului.

Un alt aspect care se impune – structura logică și coerentă a ghidului, care are ca finalitate facilitarea și accesibilitatea lecturii, înțelegerea prevederilor. Considerăm, ca această structură ar putea fundamenta noul concept al conținutului cursului „Bazele culturii informației”, introdus în curriculumul universitar conform hotărârii nr. 1.9 din 8.11.2002 a Colegiului Ministerului Educației din Republica Moldova.

Astfel, lucrarea include patru capitole. Primul dintre acestea – reieșind din titlu – „Conceptul de bază în cultura informației” – reflectă succint originea conceptului, aspecte terminologice, preocupările și standardele

1 Repanovici, Angela. Ghid de cultura informației. București: Ed. Asoc. Bibliotecarilor din România, 2012. 115 p. ISBN 978-973-85962-9-0.

internaționale în domeniu, obiectivele și componentele fenomenului. Menționând existența unui număr mare de modele de cercetare și rezolvare a fenomenului cultura informației, autorul dă atenție deosebită modelului SCONUL, elaborat de Societatea Bibliotecilor de Colegii, Naționale și Universitare din Marea Britanie (p. 22-23). Modelul SCONUL, urmărind formarea a șapte competențe de bază, este un instrument indispensabil pentru bibliotecarii, implicați în dezvoltarea capacităților informaționale ale utilizatorilor.

Reliefând trei componente de bază ale culturii informației (stabilite conform prevederilor standardelor IFLA: accesarea informației, evaluarea și utilizarea informațiilor), autorul descrie în primul capitol două elemente ale accesării informațiilor:

- definirea și conturarea nevoii de informare (definirea subiectului cercetării, formularea nevoii de informare, utilizarea cuvintelor cheie și a vocabularelor controlate și altele)
- locația/regăsirea informației (tipuri de documente, elementele descrierii bibliografice, clasificării și indexării, instrumentele tradiționale de regăsire a informației și resursele informaționale).

În contextul exploziei informaționale utilizatorul bibliotecii moderne trebuie educat să evalueze, să aprecieze informația găsită. În capitolul al doilea al Ghidului autorul oglindește această componentă a culturii informației, integrând evaluarea critică a surselor, analiza textului și compararea surselor, criteriile de evaluare a surselor tradiționale și ne-tradiționale (regăsite prin spațiul web).

Capitolul al treilea și al patrulea ale Ghidului – „Managementul informației”, „Comunicarea informației” – prezintă subiecte (de vârf, la părerea mea) ce țin de utilizarea și comunicarea informației (a treia componentă a culturii informației): elaborarea, prezentarea și citarea referințelor bibliografice, mostre ale acestora, informații despre codurile internaționale pentru publicații, etica comunicării informației, proprietatea intelectuală, cum se elaborează o lucrare științifică.

Valoarea teoretico-metodologică și practică a Ghidului este incontestabilă. Pătrunzându-ne de importanța și necesitatea implicării bibliotecii pentru dezvoltarea fenomenului culturii informației, Angela Repanovici ne oferă conținuturi, sugestii, mostre, surse suplimentare de învățare.

Având la dispoziție un set de materiale esențiale, cred ca este important să este necesar de a intensifica elaborarea unui cadru educațional pentru promovarea fenomenului culturii informației în comunitățile științifice.